

”MEDMÄNNISKAN”

Predikotext: Rom. 13:8-10

⁸Stå inte i skuld till någon utom i kärlek till varandra. Ty den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen. ⁹Dessa bud: Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte mörda, Du skall inte stjäla, Du skall inte ha begär, och alla andra bud sammanfattas i detta ord: Du skall älska din nästa som dig själv. ¹⁰Kärleken gör inte något ont mot sin nästa. Alltså är kärleken lagens uppfyllelse. (Romarbrevet 13:8-10)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning! Amen.

Kära vänner! Vem är min nästa? Det är inte endast den laglärd (som i en av denna söndags evangelietexter¹ ville snärja Jesus med sin fråga) som bör tänka på denna fråga. Men vi ska inte stanna där. Inte endast tänka på frågan utan också på svaret! Vem är min nästa, vem är en medmänniska.

När jag började tänka på att predika om temat *medmänniskan*, så verkade det inte så komplicerat. Men frågan fick mer djup och innehåll desto mer jag tänker på den. Vem är min nästa? Vem är medmänniskan? Är alla människor mina medmänniskor? Och hur skall jag förhålla oss till dem som jag kommit fram till att vara mina medmänniskor?

Låt oss börja med att gå till början, till världshistoriens allra första vecka, till den veckan då universum skapades, jorden sattes på sin plats och solen började lysa. Under denna första vecka skapade Gud **”människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.”**² Den allra första människan fick namnet Adam. Det var den första människans, vår allas urfaders egennamn. Han som är i början för hela mänskligheten.³ Förutom att det var namnet på den första människan har ordet אָדָם [AaDaM] på hebreiska också betydelsen *människa* i en allmän betydelse. Alla Adams barn är människor. Alla människor är Adams och Evas⁴ barn och därmed också våra bröder och systrar!⁵ Vem är min nästa, vem är en medmänniska? Svaret är: Alla människor.

Alla människor är våra bröder och systrar genom kött och blod, men det ska inte leda till att vi blandar ihop denna släktskap med det speciella brödrskapet som upprättas genom tron, då vi blir medlemmar i Guds familj, Kristi sanna Kyrka.⁶ Och låt oss också komma ihåg, att även detta andliga brödrskap måste enligt Skriften delas till den synliga och osynliga enligt läran om den

¹ Luk. 10:25-37.

² 1 Mos. 1:27.

³ Adam var den första människan och han var, som Bibeln (Luk. 3:38) säger, ”son till Gud.” (Se också 1 Mos. 1:27 – Gud var Adams fader genom att Han skapade honom; Adam har ingen annan att hänvisa till som sin far än Gud... Bibeln varken känner till eller ger stöd åt tanken om att Adam skulle ha varit en son till en apa eller apliknande människoart... Människan är från början en människa, skapad av Gud och inte utvecklad av mindre utvecklade arter.)

⁴ ”Mannen gav sin hustru namnet Eva, ty hon blev moder till allt levande.” (1 Mos. 3:20)

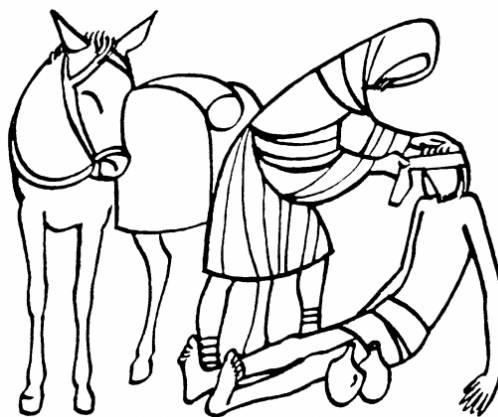
⁵ ”Och han [Gud] har av en enda människa skapat alla människor och folk, för att de skall bo över hela jorden.” (Apg. 17:26)

⁶ Vi – de troende – tillhör ”Guds familj” (Ef. 2:19), Gud ”har frälst oss från mörkrets välde och fört oss in i sin älskade Sons rike” (Kol. 1:13). Det finns en mörkrets rike eller välde och med dem som tillhör den skall vi inte utöva kyrkogemenskap innan de kommit till omvändelse och tro (2. Kor. 6:14,15) och som bekänner samma tro som vi (se t.ex. 1 Kor. 1:10; Apg. 1:14; Rom. 16:17,18).

osynliga, allmänna, sanna heliga Kyrkan⁷ och läran om den synliga kyrkans kyrkogemenskap⁸. Här råder en stor förvirring i vår tid. Man blandar allt för ofta och allt mer grovt t.ex. frågor om medmänniskligheten med frågor om kyrkogemenskap. Då kan man till slut finna sig från att leda en gudstjänst tillsammans med en judisk rabbi och en muslimsk imam...⁹ En sådan gudstjänst är en kristen gudstjänsts vrågbild och en styggelse framför Gud och Jesus. En sådan religionsblandning¹⁰ är inte den rätta vägen för att söka vara en medmänniska eftersom den *i slutändan leder till att man gör ont mot sin nästa...* det är inte kärleksfullt att inte vägleda människor till den rätta vägen om man känner den. Och en kristen bör känna den rätta och enda vägen till Gud!¹¹ Jesus har nämligen sagt – och här finns inget otydligt och Hans ord bör inte omtolkas till intet: **”Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.”**¹²

Även om min predikan idag är mer en tema predikan än textpredikan så kan vi stanna en stund för att tänka på vad aposteln skriver i dagens episteltext. **”Stå inte i skuld till någon utom i kärlek till varandra. Ty den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen. Dessa bud: Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte mörda, Du skall inte stjäla, Du skall inte ha begär, och alla andra bud sammanfattas i detta ord: Du skall älska din nästa som dig själv. Kärleken gör inte något ont mot sin nästa. Alltså är kärleken lagens uppfyllelse.”**

Bibeln vänder våra tankar till den sanna kärleken, en sådan kärlek som inte gör något ont mot sin nästa (v.10a). Denna kärlek är lagens uppfyllelse (v.10b). Jag har många gånger tidigare sagt, och påminner än en gång, att allt som människor idag kallar för kärlek är inte kärlek! Många falska profeters, bedrägliga prästers, biskopars och andra andliga ledares tal är uppfyllda med *ordet kärlek*, de motiverar sina handlingar efter en kärlek som de själv gett ett innehåll och som i själva verket kan vara kärlekens motsats eftersom den i slutändan *gör ont mot sin nästa*. Vad är det värsta som kan hända en människa, en av våra bröder eller systrar efter köttet? Vad är det värsta som kan hända Adams och Evas barn? Ja, att de blir evigt förtappade och går miste den frälsningen som Jesus har förberett åt dem... Sådan undervisning och sådana handlingar som leder människor till det eviga fördärvet är i sanning allt annat än kärlek – även om det skulle kallas för kärlek...



Kärleken är lagens uppfyllelse (v.10b), säger Bibeln. Innan syndafallet levde människan helt och hållet enligt Guds vilja. Det var naturligt. Synden var främmande och först efter syndafallet, efter att Satan lockat Adam och Eva till att avvika från Guds vilja, fördärvades människonaturen med syndens gift. Det är därför vi kan läsa, att då Gud skapade människan så skapade Han **”människan till sin avbild”**¹³, men att Adams barn i stället **”var lik honom, hans avbild.”**¹⁴ Den ursprungliga gudomliga avbilden kan bli återställd¹⁵, men den förmedlas inte genom den naturliga födelsen...¹⁶ Den frälsande tron är inte inneboende i en människa, något som man får genom den naturliga

⁷ Se t.ex. Joh. 3:16; Rom. 3:22.

⁸ Se t.ex. 1 Sam. 16:17; 2 Tim. 2:19; 1 Kor. 1:10; Fil. 1:27ff.; Hebr. 10:25; Kol. 3:16; Apg. 20:28.

⁹ Som, tyvärr, hände i en politiserad gudstjänst i samband med riksdagens öppnande...

Internet 2011-09-19: <<http://www.dagen.se/dagen/article.aspx?id=276960>>.

¹⁰ Synkretism. (Unionism är en teologisk term för att beskriva religiös verksamhet som inte grundar sig på enighet i läran, i den faktiska trosbekännelsen. Både synkretism och unionism är synder enligt emot Guds ord.)

¹¹ Den som kallar sig för en kristen men inte känner till frälsningens väg (Jesus) är inte en kristen...

¹² Joh. 14:6.

¹³ 1 Mos. 1:27.

¹⁴ 1 Mos. 5:3.

¹⁵ Ef. 4:24; Kol. 3:10.

¹⁶ Joh. 3:6; Ps. 51:7; Ef. 2:3.

födelsen. Den frälsande tron är en gåva som uppväcks genom evangeliet, då evangeliet skänker frälsningen åt oss genom ordet och sakramenten.

Alla människor är våra medmänniskor och vi ska älska dem och det gör vi då vi handlar efter Guds ord. Vi är dock bristfälliga och brister i våra tankar, gärningar och ord då det gäller vår kärlek mot våra nästa. Vi är syndare och kan också genom våra synder orsaka lidande till de som står oss nära. Vi gör inte alltid det som är rätt. Istället gör vi det som är fel, som i slutändan gör mer ont än gott mot våra medmänniskor. Och det är inte endast det som vi gör fel som är fel med oss. Nej! Tyvärr, så händer det också allt för ofta att vi låter bli att göra det som är rätt. Lidande som vi orsakar våra medmänniskor genom underlåtenhetens synder är också avskyvärda och förtjänar Guds vrede och dom. Det räcker inte att vi deklarerar våra goda avsikter, påstår oss att vara kärleksfulla och alltid tänka på våra nästas bästa. Tron och kärleken yttrar sig genom gärningarna. Den sanna tron är **”en tro som är verksam i kärlek”**¹⁷, skriver en av apostlarna och en annan: **”Kära barn, låt oss älska, inte med ord eller fraser utan i handling och sanning.”**¹⁸ I de tio budordens s.k. andra tavla är sammanfattat lagen – alltså Guds vilja – om hur vi skall förhålla oss till våra medmänniskor. Aposteln hänvisar till denna tavla då han skriver: **”Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte mörda, Du skall inte stjåla, Du skall inte ha begär, och alla andra bud sammanfattas i detta ord: Du skall älska din nästa som dig själv.”** (v.9)

Men hur är det med dig – och mig? Har vi lyckat hålla dessa budorden? Svaret är: Nej. Ingen av oss kan hålla dessa bud i helhet eftersom de kräver att vi är fullständiga inte endast i våra gärningar utan också i tankarna! Den som säger: *”Visst har jag inte brutit budet om att begå äktenskapsbrott!”* bör lyssna Guds förklaring, vad Han menar då Han förbjuder äktenskapsbrottet: **”Var och en som med begär ser på en kvinna har redan begått äktenskapsbrott med henne i sitt hjärta.”**¹⁹ *”Jo, men jag har i alla fall inte mördat någon!”* Ja, du säger så, men hur ligger det nu till med denna påstående? Lyssna vad Herren säger: **”Den som är vred på sin broder är skyldig inför domstolen, och den som säger till sin broder: Ditt dumhuvud, är skyldig inför Stora rådet, och den som säger: Din dåre, är skyldig och döms till det brinnande Gehenna.”**²⁰ Vi borde använda de tio budorden som spegel för att påminna oss om



vårt tillstånd... **”Genom lagen ges insikt om synd”**²¹, säger den Helige Ande. Om vi låter Guds lag belysa våra hjärtan får vi, då vi återigen vänder till evangeliets ord, en ännu större glädje över den stora gåvan som Gud skänkt åt oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare! **”Kristus friköpte oss från lagens förbannelse, när han blev en förbannelse i vårt ställe”**²², skriver Paulus. Gud har verkligen gjort allt för att rädda oss ifrån den eviga domen! Jesus har friköpt oss, och i **”honom är vi friköpta och har fått förlåtelse för våra synder.”**²³ Då vi nu förstått att vi inte älskat våra nästa alltid så som vi

borde så får vi också tro att även dessa synder är förlättna för Kristi skull! Som lutheraner har vi också lärt oss att det är just evangeliet som ger kraften till viljan och till strävan att göra det som Gud vill. Vi kommer inte under vår livstid här på jorden att bli fullkomliga i våra gärningar, men vi ger inte upp. I evangeliets kraft vill vi fortsätta att göra det som är gott och som vi, genom Guds ord, vet är rätt. Det är också kärleksfullt eftersom Guds vilja är den rätta vägen. Gud vet vad som är bäst för oss och våra nästa. Johannes skriver: **”Detta är kärleken till Gud: att vi håller hans**

¹⁷ Gal. 5:6b.

¹⁸ 1 Joh. 3:18.

¹⁹ Matt. 5:28.

²⁰ Matt. 5:22.

²¹ Rom. 3:20b. (Rom. 7:7ff.)

²² Gal. 3:13.

²³ Kol. 1:14.

bud.²⁴ Och i dagens episteltext skriver Paulus, att **”den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen”** (v.8b) och att **”[k]ärleken gör inte något ont mot sin nästa. Alltså är kärleken lagens uppfyllelse.”** (v.10) Genom att hålla oss till Guds vilja kan vi också visa äkta kärlek mot våra nästa genom våra gärningar. Att gå emot Guds vilja är emot riktig kärlek även om det skulle göras i kärlekens namn. Sådan kärlek som är uppdiiktad av människor och som bryter mot Guds ord och vilja kommer i slutändan att skada och göra ont mot våra medmänniskor...

Aposteln Paulus skriver i Galaterbrevet: **”Låt oss inte tröttna på att göra gott. Ty när tiden är inne får vi skörda, om vi inte ger upp. Låt oss därför göra gott mot alla människor medan vi har tillfälle, och framför allt mot dem som delar vår tro.”**²⁵

Utan att gå djupare in i den bibliska undervisningen om den kristna kärleken som vi skall visa mot varandra i församlingen, bland dem som delar vår tro, kan det vara bra att ställa frågan: *Varför behöver vi speciellt tänka på att göra gott mot våra trossyskon?*

Från Psaltaren läser vi: **”Se, hur gott och ljuvligt det är när bröder bor endräktigt tillsammans.”**²⁶ Endräkt bland bröder, i församlingen och kyrkogemenskapen är en stor välsignelse! Onödiga tvister och stridigheter mellan bröder är en börda och som leder till att Herrens namn kan bli smutskastad och evangeliets arbete förhindrad... Satan vill gärna så oenighetens frön bland församlingen och kyrkan. Han avskyr inga medel! Det är därför också viktigt för oss att vara medvetna om detta. Det är också därför det är på plats att påminna oss själva att ta en speciell hänsyn till att vi gör gott mot våra trossyskon, som också Paulus påminde församlingen i Galaterbrevet.

Må Herren välsigna oss så att vi får leva i endräkt, behålla den rena läran och glädjen över evangeliets budskap! Låt oss alltid komma ihåg vad Kristus gjort för oss, att det är av nåden som vi är frälsta, på grund av Guds kärlek. Jesus **”är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens.”**²⁷ Detta tror vi och detta vill vi bekänna och förkunna.

*Amen.*²⁸



Jan-Erik Tiri

mobil: 070-350 23 86

www.lutherdom.se

²⁴ 1 Joh. 5:3a.

²⁵ Gal. 6:9,10.

²⁶ Ps. 133:1b.

²⁷ 1 Joh. 2:2.

²⁸ 1878 ord.